

KUNNANHALLITUKSILLE

VUODEN 2009 EUROPARLAMENTTIVAALIT: Äänestyspaikkojen ja kunnan keskusvaalilautakuntien yhteystietojen ilmoittaminen

Viite: Oikeusministeriön kirje kunnanhallituksille 17.12.2008 dnro 46/51/2008 sekä OM:n vahvistama VAT-käyttöohje nro 2, "Pohja- ja paikkatietojärjestelmän käyttöohjeet kunnan keskusvaalilautakunnalle" sekä Väestörekisterikeskuksen kirje kunnanhallituksille 10.6.2008 dnro1053/330/2008.

Väestörekisterikeskus pyytää kunnanhallitusta saattamaan tämän kirjeen keskusvaalilautakunnan tietoon.

A. Äänestyspaikkarekisteri

Vaalitietojärjestelmän pohja- ja paikkatieto-osajärjestelmä toimii vaalilain 9 §:n tarkoittamana äänestyspaikkarekisterinä. Rekisteriin on europarlamenttivaaleja varten siirretty viime kunnallisvaaleissa käytetyt äänestysalue- ja vaalipäivän äänestyspaikkatiedot, ennakkoäänestyspaikkatiedot sekä keskusvaalilautakunnan yhteystiedot. Ennakkoäänestyspaikkojen aukiolopäiviksi ja kellonajoiksi on muutettu kuntien tarkistamista varten ehdotukset europarlamenttivaalien vastaaviksi päiviksi ja ajoiksi.

Kunnanhallitusten on huolehdittava, että rekisterissä olevat tiedot ovat viimeistään perjantaina **13.3.2009** lopullisesti siinä muodossa kuin niitä käytetään kesäkuun europarlamenttivaaleissa. Jos kunnassa havaitaan tuon määräajan jälkeen virheitä äänestyspaikkatiedoissa tai kunnan keskusvaalilautakunnan yhteystiedoissa, on niistä erikseen ilmoitettava Väestörekisterikeskukselle sähköpostitse osoitteella **arja.lorentzen@vrk.fi tai puhelimitse (09) 2291 6730**. Ilmoituksen perusteella Väestörekisterikeskus ottaa kantaa siihen, ehditäänkö korjaus vielä ottaa mukaan europarlamenttivaalien eri osajärjestelmissä.

Vaalitietojärjestelmään sisältyvää äänestyspaikkarekisteriä käytetään seuraavasti:

Ennakkoäänestyspaikkatiedot välitetään rekisteristä ilmoituskorttien liitteisiin, äänestyspaikkakarttapalveluun, oikeusministeriön internet-sivuille, osoitteessa www.vaalit.fi sekä vaaliviranomaisten käyttöön.

Vaalipäivän äänestyspaikkatiedot välitetään rekisteristä äänestyspaikkakarttapalveluun sekä vaaliviranomaisten käyttöön.

Kunnan keskusvaalilautakunnan yhteystiedot välitetään oikeusministeriön internet-sivuille sekä vaaliviranomaisten käyttöön.

B. Ilmoituskorteille (ilmoitus äänioikeudesta) kirjoitettavat vaalipäivän äänestyspaikkatiedot ja kunnan keskusvaalilautakunnan yhteystiedot

Kunnat ovat vuoden 2008 huhtikuussa vahvistaneet otsikossa mainitut tiedot olemaan voimassa niissä vaaleissa, jotka toimitetaan 15.10.2008 – 14.10.2009. Kunnan vahvistamat tiedot on rekisteröity väestötietojärjestelmään. Nyt toimitettavien europarlamenttivaalien ilmoituskorteille tiedot äänioikeutetun vaalipäivän äänestyspaikasta sekä äänioikeutetuille kerrottavista kunnan keskusvaalilautakunnan yhteystiedoista otetaan **väestötietojärjestelmästä** eikä edellä selostetusta vaalitietojärjestelmän pohja- ja äänestyspaikkatieto-osajärjestelmästä.

Väestörekisterikeskus ei kuitenkaan lähetä kunnille tarkistettavaksi väestötietojärjestelmään rekisteröityjä tietoja, vaan kunnan on huolehdittava, että em. tietoihin mahdollisesti tulevat muutokset, ilmoitetaan erikseen Väestörekisterikeskukselle sähköpostitse osoitteella **arja.lorentzen@vrk.fi tai puhelimitse (09) 2291 6730**.

Tämä erillisilmoittaminen koskee seuraavia tietoja:

- kunnan keskusvaalilautakunnan nimi suomeksi ja/tai ruotsiksi
- kunnan keskusvaalilautakunnan osoite, postiosoite ja se puhelinnumero, joka halutaan kirjoitettavan ilmoituskortille
- äänestysalueen nimi
- vaalipäivän äänestyspaikan nimi
- vaalipäivän äänestyspaikan käytiosoite

Ilmoituskorteille kirjoitetaan edellä mainitut tiedot väestötietojärjestelmästä vielä näissä vaaleissa, koska tähän ovat tietokoneohjelmat valmiina sekä tiedot ovat jo lähes 100 prosenttisesti jo rekisteröidyt väestötietojärjestelmään. Tämä johtuu siitä, että sekä kunnallisvaaleissa että europarlamenttivaaleissa noudatetaan samaa kunta- ja äänestysaluejaotusta. Viime keväänä annetuissa Väestörekisterikeskuksen ohjeissa (7.2.2008 dnro 284/330/08) mainittiin tietojen ajan tasalla pidosta seuraavaa: ”Koska ko. ajanjaksolla saatetaan pitää lyhyellä varoitusaajalla ennenaikaisia vaaleja tai valtakunnallisia kansanäänestyksiä, **on kunnanhallituksen ja maistraatin yhteistyössä jatkuvasti valvottava, että tiedot ovat ajantasaiset**. Vaalipäivän äänestyspaikan muuttumisesta esim. rakennuksen purkamisen vuoksi on välittömästi ilmoitettava Väestörekisterikeskukselle.” Nyt toimitettavien europarlamenttivaalien yhteydessä kunnat joutuvatkin erikseen

ilmoittamaan väestötietojärjestelmään ainoastaan vähäisiä muutoksia, jotka voidaan olettaa olevan lähinnä muutoksia keskusvaalilautakuntien puhelinnumeroissa.

Europarlamenttivaalien ilmoituskorteille kirjoitetaan tiedot väestötietojärjestelmän tilanteesta lauantaina 18.4.2009. Jos kunta huomaa nyt puheena olevissa tiedoissa vielä viikolla 16 virheitä tai vaalipäivän äänestyspaikkana oleva rakennus on esim. tuhoutunut, on asiasta ilmoitettava välittömästi edellä mainitulla tavalla Väestörekisterikeskukselle. Tässä vaiheessa on syytä vielä puhelimitse varmistaa, että lähetetty ilmoitus on vastaanotettu ja käsitelty.

C. Tietojen tallettaminen vaalitietojärjestelmän pohja- ja äänestyspaikkaosajärjestelmään

Tiedot suomenkielellä ja tai ruotsinkielellä

Vaalien ilmoituskorttien tulostuksessa lähdetään siitä, että äänioikeutetulle kirjoitetaan tiedot suomeksi tai ruotsiksi hänen äidinkieltensä mukaan myös yksikielisissä kunnissa (ei koske kuitenkaan ahvenanmaalaisia äänioikeutettuja).

Ilmoituskorttien liitteeksi tulee luettelo vaalipiirin kuntien ennakoäänestyspaikoista, joten tavoitteena on oltava, että luettelot ovat kieliasultaan mahdollisimman täydellisiä. Tämän mukaisesti myös yksikielisissä kunnissa on suositeltavaa kääntää yleisnimet toiselle kotimaiselle kielelle. Tällaisia yleisnimiä ovat mm. kirjasto, pääkirjasto, posti, kunnan virasto, kunnan talo yms. Suomenkieliset kunnat voivat katsoa vaalitietojärjestelmän pohja- ja paikkatiedoista, miten ruotsinkieliset kunnat ovat ilmoittaneet tällaiset yleisnimet ruotsiksi ja käyttää hyväkseen noita ruotsinkielisiä nimiä omissa rekisteröinneissään. Vastaavasti ruotsinkieliset kunnat voivat hyödyntää suomenkielisten kuntien yleisnimikäytäntöjä.

Ruotsinkielisenä nimenä näytetään useimmiten suosittavan prepositiomuotoa Biblioteket i Jukola kuin genetiivimuotoa Jukolas bibliotek.

Jos tietoja lyhennellään, on varmistettava, että lyhenteet ovat selkeät ja ymmärrettävät.

Vaalipäivän äänestyspaikat

Vaalipäivän äänestyspaikan nimi ilmoitetaan esim. muodossa Pakilan nuorisotalo. Äänestyspaikan käyntiosoitteeseen ei suositella sisältyvän postinumeroa eikä postitoimipaikkaa, vaan osoitteeksi on talletettava sellainen osoite, jolla äänestäjät mahdollisimman hyvin löytävät äänestyspaikalle. Ei esimerkiksi Ratamestarinkatu 9, 00520 HELSINKI, joka on rakennuksen sijaintiosoite, vaan Kelloilta 4, Itä-Pasila, josta on sisäänkäynti rakennukseen.

Osoitteiden on lisäksi oltava sen verran tarkkoja, että äänestyspaikalle saadaan määriteltyä koordinaatit äänestyspaikkakarttapalvelua varten.

Ennakkoäänestyspaikat

Viitekohdassa mainitussa kirjeessä oikeusministeriö on antanut ohjeet siitä, miten ennakkoäänestyspaikan nimi on ilmoitettava. Jokaiselle ennakkoäänestyspaikalle on ehdottomasti annettava nimi, josta äänestyspaikka voidaan helposti tunnistaa, esim. Vallilan posti, Kunnantalo, Kunnan virasto tai Paloheinän kirjasto. Nimeksi ei kelpaa esim. postikonttori 00520 eikä myöskään mielellään 20320 Turku/Länsikeskus, vaan mieluummin Länsikeskuksen posti. Nimessä on lisäksi turha mainita kunnan nimeä, koska ilmoituskortin liitteenä oleva luettelo on jaoteltu kunnittain. Kunnan nimi mainitaan siten jo otsikossa.

Koska äänioikeutetut tuntevat äänestyspaikan paremmin postina kuin Itella Oyj:n toimipaikkana, on suositeltavaa tallettaa nimeksi esim. Huopalahden posti kuin Itella Oyj:n Huopalahden myymälä.

Ennakkoäänestyspaikan käyntiosoite

On suositeltavaa, että käyntiosoitteessa on tarkka katuosoite, jotta äänestyspaikkakarttapalveluun voidaan automaattisesti hakea äänestyspaikan koordinaatit. Postinumeroa ei tarvitse ilmoittaa. Käyntiosoitteen kadunnimeksi suositellaan laitettavaksi sen kadun nimi, josta on sisäänkäynti ennakkoäänestyspaikalle. Ei siis esimerkiksi Huopalahden posti, Mannerheimintie 160, vaan Huopalahden posti, Tilkanvierto 7.

Oikeusministeriön vahvistamassa VAT-käyttöohje nro 2:ssa on tarkemmat ohjeet yksittäisten tietojen tallettamisesta.

D. Vaalien toimittamisajanjaksolla 15.10.2009 – 14.10.2010 voimassa olevien vaalipäivän äänestyspaikkojen ja kunnan keskusvaalilautakunnan yhteystietojen ilmoittaminen

Kunnat päättävät ja ilmoittavat vaalilain 8 §:n mukaisesti viimeistään huhtikuussa maistraateille otsikossa mainittuna ajankohtana voimassa olevan äänestysaluejaon. Tätä vuoden 2010 alusta voimaan tulevan kuntajaotuksen mukaista äänestysaluejaotusta vastaavia vaalipäivän äänestyspaikkoja ja keskusvaalilautakunnan yhteystietoja **ei saa** ennen europarlamenttivaaleja tallentaa vaalitietojärjestelmän pohja- ja paikkatietoihin. Näiden tietojen tallentamisesta tullaan antamaan myöhemmin ohjeet. Annettavien ohjeiden

mukaisesti kuntien huolehtivat, että tiedot on talletettu vaalitietojärjestelmään kesäkuun puolenvälin jälkeen viimeistään heinäkuussa.

Ylijohtaja

Hannu Luntiala

Vaalipäällikkö

Timo Korhonen

TIEDOKSI Maistraatit ja niiden yksiköt
Oikeusministeriö, vaalijohtaja Arto Jääskeläinen
neuvotteleva virkamies Jussi Aaltonen
ylitarkastaja Jukka Leino